

Zabarvení, zanesení výživové sondy PEG

- pokud bude výživová hadička zanesená ulpívajícím povlakem či zabarvená, lze 1-2x týdně propláchnout ředěnou octovou vodou v poměru 1:3, tj. 5ml 8% octa a 15ml převařené vody

Infekce v okolí PEG

- objeví-li se bolest v okolí PEGu, zvýšená teplota, hnisavá sekrece, zarudnutí:
 - může se jednat o infekci v okolí PEGu. V tom případě je nutné zvýšit hygienický režim, dodržovat čistotu v místě vpichu (**po celou dobu zavedení**) a obou stran zevní silikonové destičky,
 - v případě celkových projevů (zvýšená tělesná teplota, bolest, hnisavá sekrece) kontaktovat Gastroenterologickou ambulanci.

Granulace

- v okolí PEGu je zarudlé malé ložisko velikosti hrášku, při doteku krvácející, bez teplot, bez sekrece. Jedná se o granulaci tkáň, informujte lékaře.

Vypadnutí PEGu

- pokud dojde k vypadnutí PEGu:
 - v případě, že máte zavedený PEG, který je z vnitřní stěny žaludku fixován balónkem viz Direktní či Výměnný PEG, který vypadne, je nutné do žaludku otvorem

IHNED zavést původní, fixovat náplastí s cílem zachovat gastrokutánní kanálek a nejpozději následující pracovní den kontaktovat naše Gastroenterologické oddělení.

Průjem nebo zvracení

- nejčastější příčinou je příliš rychlé podání dávky, krátký interval mezi podáním a nebo porucha střevní mikroflóry. Za průjem považujeme více než 3 stolice/den řídké konzistence. Nutné konzultovat s Gastroenterologickou nebo Nutriční ambulancí.

Ztráta, poškození výživového setu PEG

- pokud dojde ke ztrátě či poškození součástek PEG setu, jsme připraveni vám na oddělení poskytnout nové.

V případě dotazů se můžete obrátit na naši Gastroenterologickou ambulanci: tel. 543 136 205
nebo e-mail: petra.absolonova@mou.cz

MASARYKŮV ONKOLOGICKÝ ÚSTAV

Žlutý kopec 7, 656 53 Brno

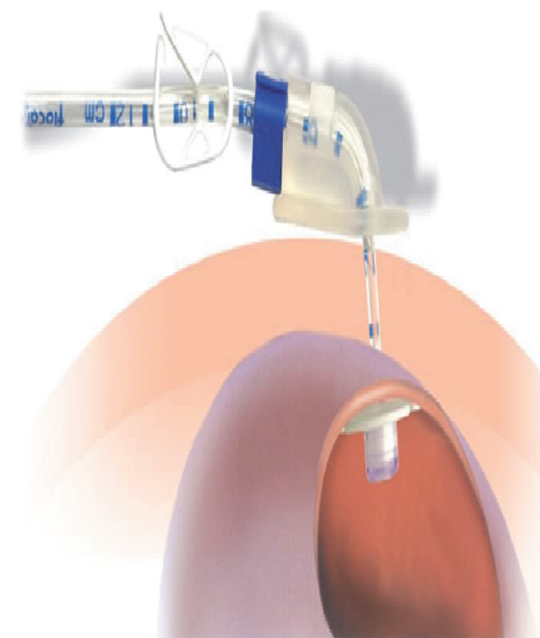
tel.: 543 131 111

www.mou.cz • e-mail: direct@mou.cz

PEG
INFORMACE PRO PACIENTY

Definice:

PEG – perkutánní endoskopická gastrostomie je zavedení setu pro výživu přímo do žaludku přes břišní stěnu za pomoci endoskopického přístroje (gastroskopu).

Direktní PEG – je zvláštní technika zavedení PEGu, používá se při stenotizujících procesech jícnu a kardie. V tomto případě je sonda v žaludku fixována balonkem naplněným fyziologickým roztokem (5 ml), stejně jako u močového katétru. Koncovka balonku je červené barvy.

Výměnný PEG – zaváděn kanálem po vytažené PEG, fixován balonkem.

Péče o pacienta po výkonu:

- po zhodnocení klinického stavu pacienta (lokální nález, hemodynamická stabilita), **na pokyn ordinujícího lékaře**, lze aplikovat první proplach PEGu fyziologickým roztokem již po 3 hodinách od zavedení,
- pokud po aplikaci fyziologického roztoku nevznikají obtíže, lze večer aplikovat speciální (enterální výživu) do PEG nebo popíjet sipping,
- pokud je zachováno polykání, doporučujeme první jídlo následující ráno,
- předpokladem je, samozřejmě, kontrola dotažení zevní silikonové destičky (v prvních 10 dnech **PEGem NEOTÁČEJTE** ani jej **NEZANOŘUJTE** (mírné pootočení nevadí).

PÉČE O PEG

Prvních deset dnů po zavedení

- V prvních dnech po zavedení se PEG převazuje denně.
- Dodržujte čistotu v místě vpichu (**po celou dobu zavedení**) a obou stran zevní silikonové destičky, sledujte okolí vpichu, zda není zarudlé, bolestivé, jestli nejsou zbytky výživy nebo žaludečních šťáv.
- Předpokladem je **kontrola dotažení zevního fixačního silikonového disku** (aby vnitřní fixační disk doléhal na stěnu žaludku).
- K ošetření používáme dezinfekci, např. Prontosan, **sterilní krytí, fixaci**.
- Proplachujte sondu pravidelně i **pokud se nepoužívá** – **1x za 24 hodin převařenou vlažnou vodou**, střídání místa bílé tlačky (prevence poškození výživové hadičky).
- **NEPOUŽÍVAT JODOVÉ DEZINFEKČNÍ PROSTŘEDKY** (možné poškození sondy PEG).

Od desátého dne po zavedení až do zrušení PEGu

- **Není nutné krýt a podkládat obvazovým materiálem vůbec.**

- **PEG začneme zanořovat**, otáčet (vytvoření gastrokutánního kanálu), povolit modrou fixační svorku, posunout zevní silikonovou destičku, zatlačit sondu asi 5 cm dovnitř (musí jít snadno) a pootočit o 360°. Vrátit výživovou hadičku do původní polohy (možno sledovat dle cm či značek na sondě), zafixovat zpět modrou fixační svorkou.

Provádí se 2x týdně

- po zavedení PEGu **direktní metodou** je potřebné čtrnáctý den odstranit stehy !!!
- dodržujte čistotu v místě vpichu (**po celou dobu zavedení**) a obou stran zevní silikonové destičky, sledujte okolí vpichu, zda není zarudlé, bolestivé, jestli nejsou zbytky výživy nebo žaludečních šťáv
- pokud je okolí otvoru ve stěně břišní již zhojené (asi od 10. dne – **možno sprchovat vodou a mýdlem, místo zavedení vždy pečlivě osušte**
- ošetření případné infekce – dle ordinace lékaře
- proplachujte sondu pravidelně i **pokud se nepoužívá** - **1x za 24 hodin převařenou vlažnou vodou**, střídání místa bílé tlačky (prevence poškození výživové hadičky)

PRAKTICKÉ RADY V PÉČI O PEG

- zavedení PEGu nevyklučuje přijímat potravu a vodu ústy, pokud vám to zdravotní stav umožní
- propláchněte sondu před podáním a po podání výživy, před a po a mezi podáním léků 30–50 ml převařené vody, nepoužívejte kyselé roztoky (čaj, ovocné šťávy, limonády, minerálky) mohlo by dojít ke sražení výživy a ucpání sondy
- při podávání stravy je vhodné, aby pacient seděl nebo měl zvýšenou horní polovinu těla a setrval v této pozici ještě 30 – 60 min. po podání – snižuje se riziko, že se výživa dostane ze žaludku do jícnu. Zabrání se tak případnému riziku aspirace
- uzavřete po ukončení podávání výživy set, aby nedocházelo k úniku výživy nebo žaludečních šťáv, sonda má být uzavřená, když se nepoužívá
- při podávání léků se dává přednost rozpustným formám, sirupy by se měly rozředit vodou
- podávají-li se rozdrčené tablety v hmoždíři, měly by se před podáním pečlivě rozmíchat ve vodě
- podáváme-li více než jeden lék, sonda se mezi léky musí propláchnout vodou
- do PEGu nepodávat domácí mixovanou stravu, pouze firmně vyráběnou určenou pro PEG, jinak by mohlo dojít k ucpání sondy a nebyla by zajištěna energetická potřeba organismu. Výživu vám napíše lékař v naší poradně a je zajištěna i bezplatná donáška domu

- pokud před pravidelnou aplikací výživy, po uvolnění bílé tlačky dochází k návratu obsahu ze žaludku do sondy – nutné oddálat aplikaci výživy o jeden interval

KOMPLIKACE A JEJICH ŘEŠENÍ

Únik výživy – obtékající PEG

- místo PEGu máte kryté, na sterilním krytí je patrná výživa a žaludeční obsah
- dochází k úniku výživy podél sondy
 - **zkontrolujte dotažení zevního fixačního silikonového disku a funkčnost modré fixační svorky**
 - v případě, že pokračuje obtékání i při řádné fixaci, kontaktujte naši Gastroenterologickou ambulanci

Ucpaný PEG

- pokud nelze aplikovat do PEGu výživu, vodu:
 - zkontrolujte, zda je uvolněná bílá tlačka, v případě, že ano, může se jednat o ucpanou sondu z nedostatečného proplachu po výživě. V tomto případě do sondy nezasunujte žádná vodiče, nepoužívejte tlak a násilí,
 - ucpaný PEG – sondu je možné zkusit propláchnout malým množstvím cocacoly nebo aplikovat vlažný roztok pankreatických enzymů. Pancreolan tablety lze koupit volně v lékárně.
Postup: rozpustíte tablety ve vodě s trochou jedlé sody (na špičku nože). Ponechte 5-10 min v PEGu, poté zkusíte propláchnout,
 - zkusíte provést tzv. zanoření PEGu viz „PEG začínáme zanořovat“,
Pokud nelze propláchnout a volně zasunout výživovou hadičku do žaludku kontaktujte do 24 hodin Gastroenterologickou ambulanci.

